

AZ ÉRTESÍTŐ

Megjelenik havonta egyszer.

Előfizetési ára egész évre 12 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Damjanich-utca 12. szám.

Felelős szerkesztő: WIGDER SAMU, hadbavonult.
A szerkesztésért felelős: KALMÁR NÁNDOR

Kiadó laptulajdonos: WIGDER SAMU.

Olvasóinkhoz!

MINDAZOK, — KIKNEK ÉRDEKEIT LAPUNK KÉPVISELT, KIKÉRT E LAP ALAKULT, — A HAZA VÉDELMERE A HARC-TÉREN VANNAK VAGY MÁS KATONAI BEOSZTÁSNÁL VANNAK ELFOGLALVA S IGY AZ EGÉSZ SZERKESZTŐSÉG, ANNAK HELYETTESEI IS KATONAI SZOLGÁLATOT TELJESITENEK, — EZ OKBÓL KIFOLYÓLAG KÉNYTELENEK VAGYUNK A HÁBORU HATHATÓSABB MÓDON TÁMOGATNI.

ADDIG IS ISTEN VELÜNK.

TARTAMÁRA LAPUNK MEGJELENÉSÉT SZÜNETELTETNI.

KÉRJÜK A KÖZÖS ÜGY IRÁNTI JÓL FELFOGOTT ÉRDEKEINKET EZ UTÁN IS

Reformtervek.

A háboru sok minden kérdést vet fel és ezek között sok érinti szakmánkat. Égetően sürgős ügyek ezek, melyek azonnali orvoslást követelnek és mindenki fontos közérdek védelmében kér intézkedést. Lapunkban már szoloztunk a budapesti állam rendőrség jelentéséről és a titkos kéjelgésekre vonatkozó tapasztalatokról számoltunk be. Itt általánosan azokra a momentumokra kell kitérnünk, melyek a szakmát érdeklik és melyek rendezését mi is ohajtjuk és kívánjuk.

Első sorban is arról van szó, hogy a 17 éves korhatárt ki akarják tolni hogy ezáltal megakadályozzák a fiatalok titkos prostitúcióját. Az utcára adni

engedélyt elvi álláspontunk ellen való de ennek szem előtt tartásával is nem helyeselhetjük a dolgot. Azt valljuk hogy az utcai engedélyeket nem szaporítani hanem fokként bevonni kell addig mig egészen el nem tűnik a prostitúció az utcáról, hol semmi helye sincs. Már most a korhatár leszállítása azt eredményezné, hogy olyanok kik ballépést követtek el azonnal az utcára mennének. Vagy az sincs kizárva, hogy egyenesen csábítani fogja a nőket az a tény, hogy hiszen aztán majd az utca ad kenyeret. Itt tehát szigorításra van szükség nem pedig a dolog megkönnyítésére.

A törvényes házak és bárczás leányok kitelepítése és létszámuknak kerületenként való beosztása nem helytelen, ha igazságosan csinálják meg. Figyelemmel kell lenni arra, hogy minden kerületnek milyen lakossága van, mert a bordélyos a szerint rendezze be üzletét. Itt azután nem szabad érvényesülni protekciónak, hanem a jogok elosztása a szakmabeliek részvételével kell, hogy megtörténjen. A kitelepítés csak akkor méltányos, ha olyan lapon történik, mely mindenkinek megélhetését biztosítja és lehetővé teszi, hogy a hatósági intézkedések betartassanak. Ha ez így fog történni úgy semmi különösebb nehézség nem lesz.

Azt sem tartjuk célszerűnek, hogy a jelentező leányokat kezelés végett a nőegylet hölgy tagjaira bizzák és csak akkor adják ki az engedélyt „ha a megdolgozás“ nem sikerül. Hiszen aki felvételre jelentkezik az nem erkölcsi prédikációra, hanem engedélyre vágyik, annak dumálhatnak napestig a dá-mák napestig mindenről: munkáról, becsületről és egyébbről. Akinek mindene meg van az nem értheti meg zen szegény leányok helyzetét nyomorát. Az egyletek arról arról gondoskodjanak, hogy mindenki aki nem akkor üzleti nő lenni kapjon tisztességes foglalkozást. Aki pedig jönni akar hadd jöjjön azon erkölcsi beszédek már nem segítenek.

Nagy általában örömmel kell látnunk, hogy ügyeinkkel már komolyan foglalkoznak és van reményünk arra hogy a hatóság nemesak sujtó kezét fogja ve-

lünk érczetni, hanem segítségünkre lesz abban hogy iparunkat tisztességesen üzhessük és ezáltal a közegészség ügyének szolgáljunk.

Az ötödik magyar hadikölcsön

A hosszan elhuzódó háboruban a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ép úgy, mint az előző hadikölcsönök kibocsátása alkalmával — 6 százalékkal kamatozó járadékkölcsön kötvényeket és ezen felül — új típus gyanánt — 5 és fél százalékkal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvényeket bocsát nyilvános aláírásra.

Az aláírás időtartama 1916. december 22-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül szerepelnek az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak közvetítő helyéül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A kibocsátásra kerülő és 6 százalékkal kamatozó járadékkölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 koronás, az 5 és fél százalékos törlesztéses kölcsön kötvényei pedig 2000, 5000, 10.000 és 50.000 koronás címletekben fognak kiállítani.

I. A 6 százalékkal kamatozó járadékkölcsönkötvény kibocsátási ára tulajdonképpen 97 K 13 fillérrrel van számítva, arra való tekintettel azonban, hogy a járadékkötvény kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már november 1-én veszi kezdetét, a megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a járadékkölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírásakor az aláírt összeg egész ellenértéke befizettetik: a) december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 K 70 f.-ben, b) december 22-éig bezárólag történő aláírás esetén: 98 koronában; 2. ha pedig kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási határidő egész tartamára szólólag 98 K 50 fillérben.

II. Az 5 és fél százalékkal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvény kibocsátási ára tulajdonképpen 95 korona; arra való tekintettel azonban, hogy e kölcsönkötvények kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már október 1-én kezdetét veszi, a kincstárnak megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a törlesztéses kölcsönkötvények aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha aláírásakor a zálaírt összeg egész ellenértéke befizettetik: a) december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 koronában; b) december 22-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 korona 25 fillérben; 2. ha pedig kedvezményes fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási idő egész tartama alatt változatlanul 96 K 75 f.-ben.

A 6 százalékos járadékkölcsönre történő és 10 K-át meghaladó, valamint az 5 és fél százalékos törlesztéses kölcsönre eszközölt aláírásoknál a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10 százaléka biztosítékképpen leteendő és pedig készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek a következőképp fizetendők:

A jegyzett összeg ellenértékének 25 százaléka 1917. január 5-ig; 25 százaléka 1917. január 18-ig; 25 százaléka 1917. január 27-ig; 25 százaléka 1917. február 7-éig.

Bandi meséi.

Írja: Idakras.

ÓRÁK HA TALÁLKOZNAK . . .

Hol volt hol nem volt elég az hozzá, hogy volt egyszer egy órásműhely, telve mindenféle fajta tikkololó órákkal.

Egyszer egy este felé kopottas asszony kis ezüst egyfedelű órácskát hozott a mesternek javításra mert nagyon siet. A mester átvette odá tette a többi közé.

Mikor este lett, az órás becsukta a műhelyt elment, az órák elkezdtek diskurálni. Elkezdtek faggatni a kis órák az új jövevényt.

— Honnan jöttél?

— Mesélj valamit a világról.

— Óh az én történetem nem igen érdekes de azért ha érdekel mesélek hallgassátok hát: Volt egy idő mikor én is új voltam fényes kirakatban ketyegtem, figyeltem ki az üveg mellől, egy délután kicsi szép leány jött a kirakathoz, nézegetett sokáig, majd bejött a boltba s azt mondta a tulajdonosnak, hogy engem akar megvenni, az órás kivett megtörülgetett becsomagolt selyem papírba a kis leány kifizetett értem 8 forint 50 krajcárt és én sirva ketyegtem mikor elvitt a boltból engemet.

Haza vitt, Szegényes kis szoba volt a lakása, egy varrógép volt benne ami értékes volt, csinált kis bársony szallagot arra akasztott engem a nyakába.

Eljött az este kard csörgött, ajtó nyilott, szép kis katona jött, megölelte, megcsókolta a kis lányt,

leültek a díványra én izgatottan kenyegtem a nyakába mikor elővett engem s örömmel mutatta a katonának, hogy ezt vette azon a pénzen mit előtte való este ő adott neki. A katona nem szólt csak úgy magához szeritott mindkettőnk, hogy majd elállt a ketyegésem, és csókolta sok-sok szerelemmel a leányt. A leány boldog volt, míg nem egy este megsugta a katonának a nagytitkot, hogy anyának érzi magát.

A katona komoly lett s másnap este már nem jött hozzánk, a lány várta várta, sokat sirt, közbe meglett a kis baba a kitől a lány nem birt dolgozni lassan az éhség beköltözött hozzánk, egy napon aztán megcsókolt engem s elvitt a zálogházba. Ott sokáig voltam míg ne megyszer csak kiváltott, de alig ismertem reá csupa selyem és elegancia volt, engem nem is tett a nyakába mert ott drága arany óra ketyegett nagy hetykén, engem csak úgy a zsebébe eresztett.

Haza vitt, elegáns lakása volt, sok ur járt hozzá évekig jó dolgunk volt, engem néha elővett a szekrényből megcsókolt aztán visszatett.

Mikor megöregedett, a leány, lassan elmaradtak az urak végre egy idősebb ur vett egy kis trafikot neki s most ott élünk, most újra én ketyegek a nyakába s reggeltől estig a boltba vagyunk s tudjátok most oly hidegek járnak hát meghültem én is és olyan rekedt vagyok, köhögök, alig bírok ketyegni, de nem is esoda eljár az idő felettem is és most öregségemre újra pontosan kellene az időt mutatnom, elhozott hát ide, hogy rendbe jöjjenek megint.

— Az öreg fali óra bele kondult a diskurzusba: Elég volt gyerekek a diskurzusból éjjél után egy óra van pihenjetek el ti is.

A kis órák elhallgattak álmosan kenyegtek egymásnak jó éjszakát.

Lecsukott Don Juan.

Egy szélhámos álörmester kalandjai. — A harc térről az Adriáig.

Kolozsvárról jelentik: Hónapok óta garázdálkodott egész Magyarországon, de különösen Kolozsvárt és a szomszédos községekben egy szélhámos álörmester. Budaset, Arad, Fiume, Miskolc, Kassa és Kolozsvár rendőrségei keresték, de nem tudtak a nyomára akadni. Itt ott ha föltűnt, többször nyaka közé csavarták már a detektívek a hurkot, de mindannyiszor ügyesen ki is siklott a kezeik közül. Végre tegnap sikerült Kolozsvárt letartóztatni.

Főkép az asszonyokat csapta be s a hiszékeny nők odaadták neki megtakarított pénzei-

ket, ékszereiket. Békében kertész volt, aztán be kellett vonulnia katonának. A harcterre került, onnan azonban félévvel ezelőtt megszökött. Azóta a szélhámoságból tartotta fönn magát. Ha civilben volt, akkor kereskedőnek, vagy gazdatisztnak adta ki magát, ha pedig katonaruhát öltött, olyankor az őrmesteri rang díszes jelvényeit varrta kabátjára.

Kolozsvárt a szélhámoságok egész sorát követte el. Még szeptemberben megismerkedett Gál Mihálynéval, aki a Paesirta utca 25. számú házban lakik s azzal, hogy Gálné férjének át fogja adni, kicsalt az asszonytól ötven koronát.

Hasonló módon csalt ki ötven koronát Nagy Józsefnétől is.

Megjelent a menekültek között is, ahol különféle hazugságokkal becsapta a szegény, földhöz ragadt székelyeket és több mint négyszáz korona erejéig csapta be őket.

Utoljára november 26-án megismerkedett Nicht Jenő 39. gyalogezredbeli katonával, akitől ellopott 127 korona készpénzt, egy briliáns gyűrűt, egy nyolevan koronás zálogcéduját és egy zseborát. Nicht följelentésére azután a rendőrség megindította a nyomozást. Mikor az őrmester észrevette, hogy baj van, székhelyét a téglagyár vidékére helyezte át. Kiss Daniél tizedes vezetése alatt itt van a katonai marhaállomány nyilvántartási iroda. Az őrmester elhelyezkedett az irodában s itt is munkába fogott, de mikor lába alatt melegedni kezdett a talaj, kiment Kajántó községbe és ott a következő levelet állíttatta ki magának:

„Felhívás Szolgálatra, Kolozsvár 916. XI. hó 28. napján a fentebbi hatóság felhívása az, hogy a kelő paragrafusok alapigényét vonja maga után enélfogva mindenki köteles a kellő katonai szabályoknak Engedelmeskedni és a fölhívás Csakis a hadbíróság adja ki

Hadbíró Berkly Ellemér

Magyarossy kbíró.”

A bíró aláírta, le is pecsételte az írást, mert félt a szigorú fellépésű őrmestertől, aki a passzussal kezében reggelenként kimeit a kajántói várnhoz és sorra megszaolta a falusiakat. Akinek a lábán katonai bakkancsot pillantott meg, arra rárivalt:

— Hol lopta ezt kend?

A szegény falusi ember megijedt, lehuzta a lábáról a bakkancsot, odaadta az őrmesternek, sőt, hogy baja ne essék a katonasággal még fizetett is neki husz-harminc koronát. Az őrmester ilyen módon száz koronát is megkeresett naponta.

Tegnap aztán megtudta a rendőrség, hogy mi történik a kajántói vámnál. Szakács detektív kocsira ült, kiment a határra s letartóztatta az őrmestert, aki azonban csak hossz-szas dulakodás után adta meg magát. Bilincsek-be verve vitte a detektív a rendőrségre, ahol az őrmester bevallotta bűnét és elmondta, hogy Rotházi Kun Józsefnek hívják.

Eladó

a mai kornak megfelelő modern

éjjeli mulató

melyhez még 3 üres telek és 2 bérház tartozik. Ára 75.000 korona. Felvilágosítást nyújt Az Értesítő.

**Bérbe vagy megvételre
egy jobb menetelű üzlet sürgő-
sen kerestetik.**

Ajánlatok a kiadóba kéretnek.

Dijmentesen küld

*madámot,
gazdaaszonyt*

az „ÉRTESÍTŐ” szerkesztősége: Arad
Damjanich-utca 12. szám.

Vásároljuk

a vakok

készítményeit.

Kinek eladó üzlete van írjon rész-
letes ajánlatot a kiadóhivatalnak

Szalon kosztümöket

**utcai séta kosztümöket, pongyolákat
és bluzokat legelőnyösebben szállít**

RUSZNYÁK

divatáru cég

**BUDAPEST, VII., Király-utca 12. sz.
Telefon 102-99.**

**Legujabb divatlapot a cég kívánatra
ingyen küld.**